
Vergaderjaar 2016–2017

21 501-02

Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

Nr. 1715

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 januari 2017

Hierbij bied ik u aan de geannoteerde agenda van de Raad Buitenlandse Zaken van 6 februari 2017.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
A.G. Koenders

GEANNOTEEERDE AGENDA RAAD BUITENLANDSE ZAKEN (RBZ) VAN 6 FEBRUARI 2017

Libië

Tijdens de Raad Buitenlandse Zaken (RBZ) van 6 februari a.s. zullen de Ministers spreken over de situatie in Libië, een jaar na de totstandkoming van het politiek akkoord – het *Libyan Political Agreement*. De situatie in Libië is niet substantieel verbeterd. Het land blijft politiek instabiel, met name doordat het politiek akkoord nog te weinig draagvlak in alle delen van Libië heeft. De humanitaire situatie is bovendien niet verbeterd. Een lichtpunt is dat Sirte is bevrijd van ISIS.

De EU en de lidstaten steunen de internationaal erkende Libische eenheidsregering, de *Presidency Council* (PC), onder leiding van Premier Serraj. Ook Nederland steunt de eenheidsregering en onderstreept het belang van een diplomatieke oplossing voor het politieke conflict. Daartoe heeft de EU de PC in april 2016 100 miljoen euro in het vooruitzicht gesteld ter ondersteuning van de wederopbouw van Libië.

Verschillende lidstaten, waaronder Nederland, onderschrijven het belang van het intensiveren van migratiesamenwerking met Noord-Afrikaanse landen, zoals Egypte en Tunesië, in overeenstemming met Europese en internationaalrechtelijke kaders. Raadsvoorzitter Malta geeft de komende periode prioriteit aan het beter managen van migratie vanuit Libië via de Centraal-Mediterrane route om daarmee het aantal verdrinkingen terug te brengen en de irreguliere instroom in Italië in te dammen. Nederland zal daarbij aandacht blijven vragen voor de complexe politieke situatie in Libië.

De inzet van de EU in Noord-Afrika maakt deel uit van een bredere inzet in herkomst- en transitlanden (onder andere aanpak grondoorzaken, grensbewaking en aanpak mensensmokkel). Op 25 januari 2017 bracht de Commissie een Mededeling uit met voorstellen voor aanvullende actie op de Centraal-Mediterrane route.¹ De Commissie stelt onder meer voor om de steun aan de Libische kustwacht uit te breiden, de omstandigheden in detentiecentra verder te verbeteren en de *International Organization for Migration* (IOM) te steunen ten behoeve van vrijwillige terugkeerprogramma's vanuit Libië naar herkomstlanden. Een uitgebreidere appreciatie van de Mededeling volgt later via een gebruikelijk BNC-fiche.

Egypte

Daarnaast zullen de Ministers over Egypte spreken, na eerder uitstel van de discussie in december 2016 en januari dit jaar. Naar verwachting zullen de actuele binnenlandse ontwikkelingen, de rol van Egypte in de regio en het strategische belang van het land aan de orde komen. Ook zal gesproken worden over migratie en de gesprekken tussen de EU en Egypte over de overeen te komen partnerschapsprioriteiten in het kader van het hernieuwde Nabuurschapsbeleid. Nederland zal zich krachtig uitspreken tegen de zeer omstreden ontwerp NGO-wet die momenteel bij het Egyptische parlement ligt. Voor de volledige Nederlandse inzet op dit agendapunt zie tevens de Geannoteerde Agenda voor de RBZ van 16 januari jl. (Kamerstuk 21 501-02, nr. 1710).

Tijdens de lunch is een ontmoeting voorzien met Sameh Shoukry, de Egyptische Minister van Buitenlandse Zaken. De Nederlandse boodschap

¹ https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-migration/proposal-implementation-package/docs/20170125_migration_on_the_central_mediterranean_route_-_managing_flows_saving_lives_en.pdf.

aan hem zal gericht zijn op het belang van het bevorderen van duurzame stabiliteit, waarbij voor Nederland en de EU centraal staat dat dit onder andere gebaseerd is op inclusieve sociaaleconomische ontwikkeling, respect voor mensenrechten en goed bestuur.

Oekraïne

Eveneens zullen de Ministers tijdens de RBZ spreken over Oekraïne, waarbij de focus naar verwachting zal liggen op de hervormingsagenda. Oekraïne heeft de laatste jaren een aantal belangrijke en gevoelige hervormingen geïnitieerd, zoals de introductie van marktconforme energieprijzen. Het is daarbij belangrijk dat Oekraïne niet alleen legislatieve stappen zet, maar ook oog houdt voor de daadwerkelijke implementatie en de handhaving hiervan. Nederland zal in dat kader wijzen op het belang van het doorvoeren van hervormingen, in het bijzonder op het gebied van goed bestuur, rechtsstaat en corruptiebestrijding. De steun van de EU (en andere internationale steun) dient mede ingezet te worden voor het bestendigen van het hervormingsproces in Oekraïne. Daarnaast zal Nederland aandacht vragen voor het belang van voortgang van het Minsk proces. Een bredere discussie over het Oostelijk Partnerschap, het EU beleid gericht op de Oostelijke nabuurschapsregio waar Oekraïne deel van uitmaakt, en de Top van het Oostelijk Partnerschap in november 2017 is voor deze RBZ niet voorzien.

MOVP

Mogelijk zal de Raad spreken over de laatste ontwikkelingen ten aanzien van het Midden Oosten Vredesproces (MOVP) en van gedachten wisselen over de inzet van de EU voor de komende periode. Uw Kamer is daarover geïnformeerd door middel van het verslag van de RBZ van 16 januari 2017 (Kamerstuk 21 501-02, nr. 1713). Het kabinet onderstreept daarbij de urgentie van de enige realistische en duurzame oplossing van het conflict, te weten een twee-statenoplossing op basis van de grenzen van 1967, met Israël en een Palestijnse staat die in vrede en veiligheid naast elkaar bestaan. Het kabinet neemt daarbij afstand van het recente geweld. Het kabinet blijft zich actief inzetten voor het behoud van de twee-statenoplossing en dringt er bij partijen op aan dat zij positieve stappen zetten die het wederzijds vertrouwen vergroten. Tegelijkertijd spreken Nederland en de EU partijen aan over de actuele situatie en stappen die hier haaks op staan, inclusief de bouw van nieuwe nederzettingen.